

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 07.05.2008, sp. zn. 8 Tdo 553/2008, ECLI:CZ:NS:2008:8.TDO.553.2008.1

Číslo: 21/2009

Právní věta:

Pokud bylo včas podáno dovolání, v němž nejsou uvedeny žádné zákonem vyžadované náležitosti (§ 265f odst. 1 tr. ř.), a jde o tzv. „bianco dovolání“, je povinností soudu prvního stupně vyzvat dovolatele k odstranění nedostatků náležitostí jeho obsahu postupem uvedeným v ustanovení § 265h odst. 1 tr. ř. Nepostupoval-li soud prvního stupně v souladu s tímto ustanovením a dovolatel, byť i po lhůtě uvedené v ustanovení § 265e odst. 1 tr. ř., učinil další podání obsahující zákonem vyžadované náležitosti dovolání, pak je nutné pokládat za řádně a včas uplatněné dovolání obě takto učiněná podání (přiměřeně srov. nález Ústavního soudu ze dne 7. 3. 2006, sp. zn. II. ÚS 473/05, uveřejněný ve svazku 40, pod č. 49 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu).

Jestliže však soud prvního stupně postupoval v souladu s ustanovením § 265h odst. 1 tr. ř. a dovolatel neodstranil vady dovolání ve stanovené lhůtě dvou týdnů, pak takové dovolání bude odmítnuto podle § 265i odst. 1 písm. d) tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 07.05.2008

Spisová značka: 8 Tdo 553/2008

Číslo rozhodnutí: 21

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení o dovolání

Předpisy: § 265e odst. 1 tr. ř.

§ 265f odst. 1 tr. ř.

§ 265h odst. 1 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněné J. K. proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2007, sp. zn. 6 To 57/2007, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 70 T 261/2005.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 22. 8. 2006, sp. zn. 70 T 261/2005, byla obviněná J. K. uznána vinnou trestným činem ublížení na zdraví podle § 223 tr. zák., kterého se podle tam popsaných skutkových zjištění dopustila tím, že dne 1. 9. 2005 v době kolem 14.10 hodin v M. O. po pozemní komunikaci, a to ulici Č., ve směru od ulice S. k ulici N., řídila osobní automobil Ford Escort, v kritické době při jízdě v přímém směru jízdy přes křižovatku s ulicí P. nesledovala řádně situaci v provozu na pozemní komunikaci, zejména světelnou signalizaci, nerespektovala světelné signalizační zařízení, které bylo v kritické době v provozu, do křižovatky vjela na signál červené barvy, v důsledku tohoto nedala přednost v jízdě osobnímu automobilu Peugeot 205, který ve směru od ulice S. po pozemní komunikaci ulice P. přímým směrem přes křižovatku s ulicí Č. na světelný signál zelené barvy k ulici 30. d. řídila řidička Z. Z., v důsledku střetu vozidel došlo ke zranění spolujezdkyně v osobním vozidle Peugeot, a to R. Z., která utrpěla hlubokou tržně zhmožděnou ránu v horní části pravostranného předloktí s dobou léčení v trvání nejméně 14 dnů.

Za tento trestný čin byla obviněná podle § 223 tr. zák. odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 tr. zák. a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let. Podle § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zák. byl obviněné uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu třiceti měsíců. Rovněž bylo rozhodnuto o náhradě škody.

Krajský soud v Ostravě jako soud odvolací usnesením ze dne 19. 3. 2007, sp. zn. 6 To 57/2007 podle § 256 tr. ř. zamítl odvolání, které proti uvedenému rozsudku soudu prvního stupně podala obviněná.

Proti uvedenému usnesení Krajského soudu v Ostravě podala obviněná prostřednictvím obhájkyne JUDr. K. N. dovolání, které došlo Okresnímu soudu v Ostravě dne 1. 8. 2007, v němž žádné konkrétní důvody neuvedla. Jeho odůvodnění došlo Okresnímu soudu v Ostravě až dne 5. 9. 2007. V něm obviněná rozvedla, že je podává z důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a že jí brojí proti výroku o vině i trestu, protože rozhodnutí spočívá na nesprávném hmotně právním posouzení. V jeho obsahu dále namítla, že soud prvního stupně nesprávně vyhodnotil dopravní nehodu, protože nevezal v úvahu tvrzení obviněné, v nichž popsala vzniklou situaci podle stavu, jaký se v daném okamžiku nastal. Ke křižovatce se blížila cca 40 km/hod., před ní v jejím jízdním pruhu se pohybovala další dvě vozidla, a když míjela semafor, svítilo zelené světlo, značící „volno“. Podle obviněné toto její tvrzení koresponduje i s výpověďmi svědkyň M. a K. K., které s ní ve vozidle jely. Obviněná soudům vytkla, že k těmto výpovědím nepřihlédly a že nevyhodnotily řádně výpověď svědkyně Z. Z., neboť pokud tato uváděla, že nespátřila dvě osobní vozidla, která před obviněnou jela, nevěnovala se ona dostatečně silničnímu provozu. Tato skutečnost, byť je obviněnou od přípravného řízení tvrzena, nebyla soudy obou stupňů brána na zřetel. Orgány činné v trestním řízení se dostatečně nezabývaly ani tím, že svědek J. P. ve své výpovědi uvedl, že střet motorových vozidel neviděl, a nepopsal, jak ke střetu vozidel došlo. Nebylo vyhodnoceno ani tvrzení svědka R. K., který byl po havárii svědkem toho, když si svědkyně Z. Z. urychleně zajišťovala svědky dopravní nehody. Obviněná též vyjádřila přesvědčení, že neporušila důležitou povinnost vyplývající ze zákona o silničním provozu, neboť při vjezdu na křižovatku bylo zapnuto signalizační zařízení se zeleným signálem.

V závěru dovolání obviněná navrhla, aby Nejvyšší soud zrušil napadená rozhodnutí obecných soudů a Okresnímu soudu v Ostravě přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

K podanému dovolání se vyjádřil zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství tak, že důvody uvedené v dovolání obviněné jsou pouhým opakováním její obhajoby v dosavadním řízení uplatňované. Obviněná deklarovaným dovolacím důvodem sice namítala existenci vady spočívající v nesprávném právním posouzení skutku, avšak argumentace vyjádřená v jejím dovolání žádnou takovou námitku neobsahuje. Dovolatelka brojila výlučně proti skutkovým zjištěním soudů, resp. proti způsobu, jímž nalézací soud hodnotil prováděné důkazy. Podle státního zástupce nenaplnují námitky obviněné tvrzený dovolací důvod a nevyhovují ani žádnému jinému z dovolacích důvodů, jak

jsou upraveny ustanovením § 265b odst. 1 tr. ř. Navrhl proto, aby Nejvyšší soud podané dovolání podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. odmítl, neboť bylo podáno z jiného důvodu než jsou stanoveny v § 265b odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve shledal, že dovolání obviněné je přípustné podle § 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř., bylo podáno osobou oprávněnou v souladu s ustanovení § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř., v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.).

Vzhledem k tomu, že obviněná prostřednictvím své obhájkyň nejprve v poslední den dovolací lhůty oznámila, že podává dovolání (předložila tedy tzv. „bianco dovolání“), a teprve až poté, mimo lhůtu, kterou v oznámení dovolání určila, své důvody po uplynutí delší doby v následném podání uvedla, Nejvyšší soud zkoumal, zda byly splněny veškeré zákonem vymezené podmínky pro projednání dovolání obviněné, zejména, zda dovolání obsahuje náležitosti dovolání ve smyslu § 265f odst. 2 tr. ř.

Podle § 265e odst. 1 tr. ř. se dovolání podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Doručuje-li se rozhodnutí jak obviněnému, tak i jeho obhájci, běží lhůta od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje, od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději (§ 265e odst. 2 tr. ř.).

Ve smyslu ustanovení § 265e odst. 4 tr. ř. není navrácení lhůty k podání dovolání přípustné.

Obsahové náležitosti dovolání jsou upraveny v ustanovení § 265f odst. 1 tr. ř., podle něhož musí být v dovolání vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř. nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Podle § 265f odst. 2 tr. ř. lze rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Ustanovení § 265h odst. 1 tr. ř. stanoví, že když nesplňuje dovolání nejvyššího státního zástupce nebo dovolání obviněného podané jeho obhájcem náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř., vyzve je předseda senátu, aby vady odstranili ve lhůtě dvou týdnů, kterou jim zároveň stanoví, a upozorní je, že jinak bude dovolání odmítnuto podle § 265i odst. 1 písm. d) tr. ř.

Usnesení Krajského soudu v Ostravě bylo doručeno obviněné dne 1. 6. 2007 a obhájci obviněné JUDr. R. N. dne 17. 4. 2007. Dvouměsíční lhůta pro podání dovolání od doručení napadeného rozhodnutí, které bylo učiněno nejpozději (tj. od 1. 6. 2007, když byl doručen opis rozhodnutí soudu druhého stupně obviněné), podle § 265e odst. 1 tr. ř. uplynula ve středu 1. 8. 2007, kdy též bylo soudu osobně doručeno dovolání obviněné.

Takto označené dovolání však nesplňuje obsahové náležitosti podle § 265f odst. 1 tr. ř., protože je v něm jen označeno napadené rozhodnutí, se sdělením, že dovolání bude následně nejpozději do 30. 8. 2007 doplněno. Aniž by došlo ze strany soudu prvního stupně k postupu podle § 265h odst. 1 tr. ř., a je nutné podotknout, že v tomto směru byl uvedený soud zcela pasivní, obhájkyň až dne 5. 9. 2007 doplnila obsah dovolání, jak je shora popsáno. To doplnění je již v souladu s podmínkami vyjádřenými v ustanovení § 265f odst. 1 tr. ř.

Za uvedené situace Nejvyšší soud shledal, že i když včas podané dovolání neobsahovalo náležitosti stanovené v § 265f odst. 1 tr. ř. a bylo odůvodněno až po uplynutí dvouměsíční lhůty vymezené v § 265e odst. 1 tr. ř., nelze tuto okolnost klást k tíži obviněné a odmítnout je podle § 265i odst. 1 písm. d) tr. ř. K pochybení totiž došlo na straně soudu prvního stupně, který nepostupoval v souladu s

ustanovením § 265h odst. 1 tr. ř. a dovolatelku v zákonem stanovené lhůtě dvou týdnů nevyzval k opravě, resp. doplnění těchto nedostatků. Proto, doplnila-li obviněná všechny potřebné náležitosti tak, aby dovolání odpovídalo po formální stránce ustanovení § 265f odst. 1 tr. ř., z vlastní iniciativy v době, kdy již uplynula dvouměsíční lhůta, po kterou lze ve smyslu § 265f odst. 2 tr. ř. měnit rozsah a důvody dovolání, je nutné i toto doplnění dovolání posoudit jako podané řádně a včas (srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. [IV. ÚS 134/03](#)).

Proto Nejvyšší soud v projednávané věci vyšel z názoru, že pokud jde o včas podané dovolání, v němž nejsou uvedeny žádné zákonem v ustanovení § 265f odst. 1 tr. ř. vyžadované náležitosti a jde v zásadě jen o jeho ohlášení (tzv. „bianco dovolání“), je povinností soudu prvního stupně, aby poté, co takovéto dovolání obdrží, nedostatky z jeho obsahu patrné nechal postupem podle § 265h odst. 1 tr. ř. odstranit. Nepostupoval-li soud prvního stupně, jak mu zákon stanoví, pak je nutné brát za řádně a včas uplatněné dovolání obě učiněná podání, byť to, jež je z obsahového hlediska možné považovat za řádné, bylo podáno mimo lhůty stanovené v ustanovení § 265e odst. 1 tr. ř. a § 265h odst. 1 tr. ř. (přiměřeně srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. [II. ÚS 473/05](#)). Jen pro úplnost je dále třeba dodat, že pokud by však soud prvního stupně postupoval v souladu s ustanovením § 265h odst. 1 tr. ř. a dovolatel neodstranil vady dovolání ve stanovené lhůtě dvou týdnů, pak by takové dovolání bylo odmítnuto podle § 265i odst. 1 písm. d) tr. ř.

Na základě těchto úvah Nejvyšší soud dovolání obviněné podané dne 1. 6. 2007 včetně jeho doplňku ze dne 5. 9. 2007 považoval za jedno dovolání s tím, že obě podání tvoří celek po obsahové stránce naplňující podmínky stanovené v ustanovení § 265f odst. 1 tr. ř.

S ohledem na tyto závěry se dovolací soud dále zabýval tím, zda lze vznesené námitky obviněné považovat za námitky naplňující uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. se dovolání podává, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Z takto stanovených mezí této právní úpravy plyne, že ve vztahu ke zjištěnému skutku je možné dovoláním vytýkat výlučně vady právní, tedy to, že skutek, jak byl soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoli o trestný čin nejde nebo jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným. Na podkladě tohoto dovolacího důvodu nelze proto přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno, ani prověřovat úplnost provedeního dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř., poněvadž tato činnost soudu spočívá v aplikaci procesních, a nikoliv hmotně právních ustanovení. Vedle vad, které se týkají právního posouzení skutku, lze vytýkat též „jiné nesprávné hmotně právní posouzení“. Rozumí se jím zhodnocení otázky, která nespočívá přímo v právní kvalifikaci skutku, ale v právním posouzení jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva.

V případě důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném hmotně právním posouzení, musí být tento důvod v dovolání skutečně (tedy materiálně, nikoli jen formálně) tvrzen a odůvodněn konkrétními vadami, které jsou dovolatelem spatřovány v právním posouzení skutku, jenž je vymezen v napadeném rozhodnutí, a teprve v návaznosti na takové tvrzené a odůvodněné hmotně právní pochybení lze vytýkat i nesprávná skutková zjištění, např. vztahující se k jiné právní kvalifikaci, která měla být podle dovolání použita. Nelze tedy postupovat opačně, že jsou v dovolání tvrzeny pochybnosti o správnosti skutkových zjištění soudu prvního stupně a v návaznosti na to i soudu druhého stupně, kdy je třeba důkazy opakovat, provádět důkazy další, popř. jinak hodnotit důkazy již provedené, a v důsledku takových tvrzených skutkových vad je dovozováno, že obviněný se činu, jímž byl uznán vinným, nedopustil, jak to činí obviněná v podaném dovolání. V takovém případě nebyl materiálně, tedy ve skutečnosti uplatněn důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., spočívající v nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení, ale důvod jiný, a to

pochybnosti o správnosti skutkových zjištění, který však v ustanovení § 265b tr. ř. pro podání dovolání není uveden, a proto je třeba postupovat podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. a podané dovolání odmítnout, neboť dovolání bylo podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b tr. ř.

Nejvyšší soud též považuje za vhodné zmínit, že je povinen vycházet ze skutkových zjištění soudu nižších stupňů, která nemůže měnit, a to jak na základě případného doplňování dokazování, tak i v závislosti na jiném hodnocení důkazů, jež byly provedeny v předcházejícím řízení (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu např. ve věci sp. zn. [I. ÚS 412/02](#), [III. ÚS 732/02](#), [III. ÚS 282/03](#)).

Pokud jde o výhrady obviněné, jimiž s odkazem na označený dovolací důvod argumentovala, je nutné uvést, že jimi zejména brojila proti těm skutkovým závěrům, jež jsou uvedeny v popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku soudu prvního stupně. Dovolatelka své námitky zaměřila především na zpochybnění skutkových okolností, zejména toho, za jakých skutečností k dopravní nehodě došlo. Své výhrady založila na tvrzení, že vjela do křižovatky v okamžiku, kdy na semaforu svítlo zelené světlo. Toto její tvrzení je plně v rozporu s tím, co oba soudy na základě provedeného dokazování zjistily, neboť došly k závěru, že v době, kdy obviněná do křižovatky vjela, svítlo na semaforu světlo červené, tedy že měla dát přednost v jízdě osobnímu automobilu značky Peugeot 205, ve kterém se v kritickou dobu nacházela poškozená R. Z.

Jelikož námitky obviněné jsou založeny na zpochybnění skutkového stavu a způsobu hodnocení důkazů, považuje Nejvyšší soud za vhodné zdůraznit, že i když v závěru dovolání namítla, že neporušila důležitou povinnost, pro tuto námitku, která je svým charakterem právní povahy, nevychází ze skutku, tak jak byl zjištěn, ale ze své vlastní verze, kterou si v souladu se svou obhajobou vykonstruovala.

V uvedené souvislosti považuje Nejvyšší soud za potřebné odkázat na usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. [III. ÚS 78/05](#), kde tento vyjádřil, že označení konkrétního dovolacího důvodu uvedeného v ustanovení § 265b tr. ř. nemůže být pouze formální; Nejvyšší soud je povinen vždy nejdříve posoudit otázku, zda dovolatelem uplatněný dovolací důvod lze i podle jím vytýkaných vad podřadit pod některý ze specifických dovolacích důvodů uvedených v § 265b tr. ř., neboť pouze skutečná existence zákonných dovolacích důvodů, nikoli jen jejich označení, je zároveň podmínkou i rámcem, v němž dochází k přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem.

Nejvyšší soud v dané trestní věci došel k závěru, že obviněná ve svém dovolání nevznesla žádnou námitku, jež by korespondovala s uplatněným dovolacím důvodem, a tudíž dovolání obviněné J. K. podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. odmítl.